ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/98

od 25. siječnja 2022.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1561 o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Mađarskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Na zahtjev koji je Mađarska podnijela 6. kolovoza 2020. Vijeće je Provedbenom odlukom (EU) 2020/1561 ([2]) Mađarskoj odobrilo financijsku pomoć u obliku zajma u maksimalnom iznosu od 504 330 000 EUR s maksimalnim prosječnim dospijećem od 15 godina kako bi se dopunili nacionalni napori Mađarske u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Mađarska je trebala koristiti zajam za financiranje mjera koje su slične programima skraćenog radnog vremena i zdravstvenim mjerama kako je navedeno u članku 3. Provedbene odluke (EU) 2020/1561.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Mađarskoj. To je dovelo do ponovnih iznenadnih i znatnih povećanja javnih rashoda u Mađarskoj u vezi s novom mjerom, a to je jednokratni program potpore dohotku za samozaposlene osobe u sektorima na koje utječu zaštitne mjere i mjere iz članka 3. točaka (f), (g), (h), (i) i (j) Provedbene odluke (EU) 2020/1561.

(4) Izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Mađarska 2020. i 2021. uvela radi ograničavanja izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica snažno su utjecale i još uvijek utječu na javne financije. Mađarska je do kraja 2020. zabilježila deficit opće države od 8,0 % i dug opće države od 80,1 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2021. predviđa se da će se deficit opće države u Mađarskoj u 2021. smanjiti na 7,5 % BDP-a, a dug opće države na 79,2 % BDP-a te da će se u 2021. njezin BDP povećati za 7,4 %.

(5) Mađarska je 1. prosinca 2021. podnijela zahtjev za dodatnu financijsku pomoć Unije u iznosu od 147 140 000 EUR kako bi dodatno dopunila svoje nacionalne napore poduzete 2020. i 2021. u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe, a posebno mjere iz uvodnih izjava od 6. do 8.

(6) „Odlukom Vlade br. 485/2020. (XI. 10.)” ([3]) Mađarska je izmijenila i do kraja izvanrednog stanja produljila niz mjera povezanih s porezima iz članka 3. točaka (f), (g), (h) i (j) Provedbene odluke (EU) 2020/1561. Zajam za koji je Mađarska podnijela zahtjev namijenjen je pokrivanju rashoda za razdoblje od prosinca 2020. do lipnja 2021. Ta odluka Vlade sadržava izričit uvjet prema kojem poslodavci koji su korisnici moraju zadržati ugovore o radu koji su postojali u trenutku stupanja na snagu te odluke Vlade i ne smiju otkazati te ugovore tijekom trajanja dotičnih mjera.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1561 od 23. listopada 2020. o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Mađarskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SL L 357, 27.10.2020., str. 24.).

([3]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 10. studenoga 2020. (br. 242), str. 7671.

Opseg sektora prihvatljivih za potporu izmijenjen je člankom 1. „Odluke Vlade br. 571/2020. (XII. 9.)” ([4]), člankom 1. „Odluke Vlade br. 638/2020. (XII. 22.)” ([5]), člankom 1. „Odluke Vlade br. 105/2021. (III. 3.)” ([6]), člankom 1. „Odluke Vlade br. 147/2021. (III. 27.)” ([7]) i člankom 1. „Odluke Vlade br. 204/2021. (IV. 29.)” ([8]). Za sektore koji su najteže pogođeni pandemijom Mađarska je uvela izuzeće od doprinosa poslodavca za socijalno osiguranje i doprinosa poslodavca za osposobljavanje, isprva za razdoblje od ožujka do prosinca 2020., kao i smanjenje doprinosa poslodavca za rehabilitaciju, isprva za razdoblje od ožujka do lipnja 2020. Mađarska je također uvela izuzeće za troškove osoblja iz porezne osnovice poreza na mala poduzeća („KIVA”), isprva za razdoblje od ožujka do lipnja 2020. Za sve te mjere zahtjevom je obuhvaćen samo dio ukupnih rashoda (ili neostvarenog prihoda) koji se odnose na trgovačka društva koja skraćuju radno vrijeme ili prekidaju rad ili na slučajeve u kojima su zaposlenici neprekidno zaposleni do posljednjih dostupnih podataka. S obzirom na to da su te mjere za državu neostvareni prihod, mogu se smatrati jednakovrijednima javnim rashodima.

(7) Nadalje, „Odlukom Vlade br. 105/2021. (III. 3.)”, člankom 1. „Odluke Vlade br. 147/2021. (III. 27.) ” i člankom 1. „Odluke Vlade br. 204/2021. (IV. 29.)” Mađarska je izmijenila izuzeće od sustava paušalnog poreza na mala poduzeća („KATA”), kako je navedeno u članku 3. točki (i) Provedbene odluke (EU) 2020/1561, koje je isprva uvedeno za razdoblje od ožujka do lipnja 2020. i produljeno za razdoblje od ožujka do travnja 2021. Zahtjevom je obuhvaćen samo dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom. Ta se mjera može smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer joj je cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

(8) „Odlukom Vlade br. 310/2021. (VI. 7.)” o naknadi za samozaposlene osobe ([9]) Mađarska je također uvela novi jednokratni program potpore dohotku za samozaposlene osobe u sektorima koji su pogođeni mjerama ograničenja kretanja pod uvjetom da nastave obavljati svoje djelatnosti najmanje dva mjeseca nakon očekivanog kraja izvanrednog stanja. Ta jednokratna isplata odgovara mjesečnoj zajamčenoj minimalnoj plaći (219 000 HUF). Razdoblje prihvatljivosti završava na kraju izvanrednog stanja. Ciljna skupina programa su poduzetnici pojedinci koji nemaju zaposlenike i koji ne ispunjavaju uvjete za potporu u okviru sektorskog programa plaća. Ta se mjera može smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer joj je cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

(9) Mađarska ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Mađarska je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 897 720 542 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi i na novu mjeru i na produljenje postojećih mjera koje su izravno povezane s mjerama koje su slične programima skraćenog radnog vremena, koji obuhvaćaju veliki udio poduzeća i radne snage u Mađarskoj. Mađarska je sredstvima Unije financirala 113 740 000 EUR povećanog iznosa rashoda. Mađarska je vlastitim sredstvima financirala 132 510 542 EUR povećanog iznosa javnih rashoda.

(10) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Mađarskom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda izravno na mjere koje su slične programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u zahtjevu od 1. prosinca 2021.

([4]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 9. prosinca 2020. (br. 273), str. 9076.
([5]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 22. prosinca 2020. (br. 287), str. 10473.
([6]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 5. ožujka 2021. (br. 37), str. 1509.
([7]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 27. ožujka 2021. (br. 52), str. 2042.
([8]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 29. travnja 2021. (br. 73), str. 2676.
([9]) Objavljeno u Službenom listu Mađarske 7. lipnja 2021. (br. 104), str. 4469.

(11) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Mađarskoj pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te o njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(12) Mađarska i Komisija trebale bi ovu Odluku uzeti u obzir u sporazumu o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

(13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(14) Mađarska bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Mađarska te rashode izvršila.

(15) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Mađarske, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) 2020/1561 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

   (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

   „1. Unija Mađarskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 651 470 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.”;

   (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

   „4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672. Svi dodatni obroci isplaćuju se u skladu s uvjetima tog sporazuma o zajmu, ili, ako je to relevantno, podložno stupanju na snagu dodatka tom sporazumu o zajmu ili izmijenjenog sporazuma o zajmu.”;

2. Članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 3.*

Mađarska može financirati sljedeće mjere:

(a) privremenu potporu za unapređenje smještaja u turističkim odredištima radi zadržavanja postojeće radne snage, kako je predviđeno ‚Rezolucijom Vlade 2080/2020 o nacionalnom razvoju smještaja', za dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom;

(b) privremenu potporu trgovačkim društvima za preradu hrane, kako je predviđeno ‚Odlukom ministra poljoprivrede br. 25/2020. (VI. 22.)', za dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom;

(c) privremenu potporu hortikulturnim trgovačkim društvima u sektoru uzgoja jednogodišnjih usjeva i uzgoja sadnog materijala, kako je predviđeno ‚Odlukom ministra poljoprivrede br. 26/2020. (VI. 22.)', za dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom;

(d) privremenu potporu trgovačkim društvima za uzgoj ribe, kako je predviđeno ‚Odlukom ministra poljoprivrede br. 30/2020. (VI. 22.)', za dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom;

(e) produljenje do 30. lipnja 2020. onih naknada za skrb o djeci koje su istekle tijekom izvanrednog stanja, kako je predviđeno ‚Odlukom Vlade br. 59/2020. (III. 23.)' i članku 71. ‚Akta LVIII iz 2020'.;

(f) suspenziju socijalnih doprinosa poslodavca u određenim sektorima, kako je predviđeno člankom 4. točkom (a) ‚Odluke Vlade br. 47/2020. (III. 18.)' (kako je izmijenjena), za dio rashoda koji se odnosi na trgovačka društva koja skraćuju radno vrijeme ili prekidaju rad ili na slučajeve u kojima su zaposlenici bili neprekidno zaposleni, kako je produljena i izmijenjena;

(g) izuzeća od doprinosa poslodavca za osposobljavanje u određenim sektorima, kako je predviđeno člankom 4. točkom (a),Odluke Vlade br. 47/2020 (III. 18.)' (kako je izmijenjena), za dio rashoda koji se odnosi na trgovačka društva koja skraćuju radno vrijeme ili prekidaju rad ili na slučajeve u kojima su zaposlenici bili neprekidno zaposleni, kako su produljena i izmijenjena;

(h) smanjenje doprinosa poslodavca za rehabilitaciju u određenim sektorima, kako je predviđeno člankom 4. točkom (a),Odluke Vlade br. 47/2020. (III. 18.)' (kako je izmijenjena), za dio rashoda koji se odnosi na trgovačka društva koja skraćuju radno vrijeme ili prekidaju rad ili na slučajeve u kojima su zaposlenici bili neprekidno zaposleni, kako je produljeno i izmijenjeno;

(i) izuzeće malih poreznih obveznika od sustava paušalnog poreza za mala poduzeća (‚KATA') u određenim sektorima, kako je predviđeno člankom 5. ‚Odluke Vlade br. 47/2020. (III. 18.)' (kako je izmijenjena), za dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom, kako je produljeno i izmijenjeno;

(j) isključenje troškova osoblja iz porezne osnovice poreza na mala poduzeća (‚KIVA') u određenim sektorima, kako je predviđeno ‚Odluckom Vlade br. 47/2020. (III. 18.)' (kako je izmijenjena), za dio rashoda koji se odnosi na trgovačka društva koja skraćuju radno vrijeme ili prekidaju rad ili na slučajeve u kojima su zaposlenici bili neprekidno zaposleni, kako je produljeno i izmijenjeno;

(k) paušalnu naknadu za zdravstvene radnike kao priznanje za njihov dodatni rad tijekom pandemije, kako je predviđeno ‚Odlukom Vlade br. 275/2020. (VI. 12.)';

(l) troškove povezane s posebnim mjerama za kontrolu pandemije koje su uvedene u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu;

(m) troškove povezane s posebnim mjerama za kontrolu pandemije i za osobnu zdravstvenu zaštitu javnih službenika, kako je predviđeno ‚Odlukom Vlade br. 250/2014. (X. 2.) o Glavnoj upravi za javnu nabavu i opskrbu (KEF)';

(n) troškove povezane s infrastrukturom i ulaganjima u bolnice za visoku razinu zaštite zdravstvenih radnika i pacijenata, kako je predviđeno ‚Rezolucijom Vlade 1012/2020. (I. 31.) o uspostavljanju operativnog osoblja';

(o) izravne troškove alata i opreme za osobnu zaštitu u bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama za visoku razinu zaštite zdravstvenih radnika, kako je predviđeno ‚Rezolucijom Vlade 1012/2020. (I. 31.) o uspostavljanju operativnog osoblja';

(p) jednokratni program potpore dohotku za samozaposlene osobe u sektorima na koje utječu zaštitne mjere pod uvjetom da zadrže svoju djelatnost najmanje dva mjeseca nakon očekivanog kraja izvanrednog stanja, kako je predviđeno ‚Odlukom Vlade br. 310/2021. (VI. 7.).'";

3. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 4.*

1. Mađarska do 28. travnja 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

2. Ako se mjere iz članka 3. temelje na planiranim javnim rashodima i ako su bile predmet provedbene odluke o izmjeni ove Odluke, Mađarska u roku od šest mjeseci od datuma donošenja te provedbene odluke o izmjeni i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Mađarskoj.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. siječnja 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
C. BEAUNE